

Hoe Appollonius ende sijn wijf met veel scepen voeren nae tlant van Anthioch[ye]n,¹ ende hoe Ap[p]ollonius² wijf doot bleef van kijnde, ende het was een dochter, ende hoe si te lande wort ghesonden in een besloten kiste, met groter droefbeyt.

[12]

[E]nde Appollonius met sijn wijf ende met sijn volck voeren te samen.³ Syet, als sij in die zee geseilt waren een deel daeghen, soe stont een groot tempeest ende onweder op, also dat die vrouwe seer zieck wort, ende si creech haer kint, een jonghe dochter, maer si bleef over⁴ doot.⁵ Als dat saghen haer huysghesin,⁶ soe riepen sij ende screiden seer luyde.⁷

Dit hoerde Appollonius.⁸ Hi liep daer toe ende sach sijn wijf legghen als doot, alsoe hem dochte.⁹ Hij scoerde sijn cleeder van sin¹⁰ borst, hi screi-[d2r]de ende viel op dat dode lichaem ende seide: “O, mijn uutvercoren, lieve wijf, des coninx Altistratus dochter, wat sal ick uwen vader antwoerden [v]oer¹¹ u?”¹²

Als¹³ Appollonius dit gheseit hadde, soe sprack dye stierman vanden scepe tot hem: “O, heer Appolloni, weet dat die zee¹⁴ die dode

1. Snellaert 1493: anthiochyoen

2. Snellaert 1493: apollonius

3. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: nauigabant.

4. over: als(of)

5. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Sed cum per aliquot dies in mari fuissent surrexit tempestas magna puella interim infirmatur procreans filiam quod facta est quasi mortua.

6. huysghesin: personeel

7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Quod cum videret familia exclamabat voce magna et vlulatu

8. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Hec audiens appollonius

9. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: cucurrit vidit coniugem suam quasi mortuam iacentem vt ei videbatur

10. sin = sijn

11. Snellaert 1493: doer (mogelijk als vertaling van ‘per’ in plaats van ‘pro’) — verbeterd op basis van *Die gesten van Romēn*.

12. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: scidit a pectore suo vestes profusis fletibus iactauit se super corpus eius et ait. Cara coniunx altistratis filia quid respondebo patri tuo pro te?

13. *Die gesten van Romēn*, ed Leeu 1481: Ende als

14. Dezelfde lezing in *Die gesten van Romēn*. Bedoeld echter lijkt ‘dat scip’ — zowel de

lichamen ¹ niet verdragen en mach. ² Daer om soe ghebiet datment in die zee werpt! ³ Ten sij dattet alsoe gheschie, ⁴ wi sijn in perijkel alle te verdrencken.” ⁵

Appollonius antwoerde: “Wat segstu, quade knecht!?” ⁶ Soudi mij raden dat ick dit lichaem int water werpen soude, dat mij uuten watere naect ende arm ontfangen heeft?” ⁷

Die scipper antwoerde: “Lieve heer coninck, het moet alsoe sijn ghedaen, sullen wi den doot ontghaen.”

Appollonius riep sijn knechten ende seide: “Maect een starcke kiste, van binnen vertinnet ende van buten met spieghel harst ghewreven, alsoe datter geen water in en mach coemen!” ⁸

Doe dese kiste ghemaect was, soe cleden si die vrouwe met conincklic habijt ende leydese yn die kiste met veel gouts ende met costelijken scat onder haer voeten ⁹ [ende] ¹⁰ op haer hovet een croene, als een coninginne toe behoert. ¹¹

Appollonius cussede sijn vrouwe, die [c]oninginne, ¹² met bitterlike tranen, ende van haer alsoe oerlof nemende lijet hij dye kiste met veel screynghe van hem allen in dye zee setten, ende hy bevalse God van

antieke roman als de *Gesta romanorum* lezen hier “nauis”.

1. *Die gesten van Romē*, ed. Leeu 1481: dit dode lichaem
2. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Et cum hoc dixisset dixit ei gubernator. Corpus mortuum nauis sufferre non valet
3. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: iube ergo corpus in pelagum mitti — *Die gesten van Romē*, ed. Leeu 1481 vervolgt met: ende die see salt voert te lande werpen
4. gheschie = gheschiet
5. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: vt possimus euadere
6. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Appollonius ait ad eum. Quid dicis pessime
7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: placet tibi vt hoc corpus in pelagus mittam quod naufragum me et egenum suscepit?
8. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Vocauit seruos suos et ait. Faciatis loculum et foramina et cum bitumine liniri et sit carta plumbea intus posita et obturetur.
9. Het is volstrekt onduidelijk waar die “voeten” vandaan komen. In elk geval niet uit de antieke roman.
10. Ontbreekt in Snellaert 1493.
11. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Perfecto loculo regalibus ornamentis exornant puellam in loculo ponunt et copiam auri ad capud eius
12. Snellaert 1493: toninginne

hemelrijcke. ¹ Dyt kijnt beval hy dye [d2v] minne naerstelick ² te voeden ende te bewaren, opdat hi die [coninc] ³ voer sijn dochter soude moghen presenteren sijn nichte, ⁴ haer kint. ⁵

1. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: et dedit osculum funeri fundens super eam lacrimas.

2. naerstelick: met zorg en aandacht

3. Ontbreekt in Snellaert 1493.

4. nichte: kleindochter

5. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: tunc iussit infantem tolli et diligenter nutriri vt pro filia neptem regi ostenderet et iussit loculum mitti in mari cum maximo fletu